

Erste Agrár Szemle

III. évfolyam 10. szám, 2020. október

Szerkesztői üzenet

Komolyodva jön az ősz

Az esős napok fedél alá kényszerítik a gazdát is. Mivel amúgy is közeleg az év vége, ez jó alkalom arra, hogy számot vessünk idei évünkkel, illetve hátralévő teendőinkkel. Miközben a megérkezett támogatási előlegnek örvendünk, van még elég idő arra, hogy egyeztessünk könyvelőnkkel, bankunkkal, pályázatírónkkal, és pontosítsuk elképzeléseinket a jövő évre.

Fordítsunk arra is időt, hogy megértsük, miért szárnyalnak az agrártermékek a tőzsdéken. Az év végi hajrá a brókereknél és az élelmiszerpiacokon is izgalmas időszak. Októberi számunkban többek között magyarázzuk a gabonaárak mozgását, előrejelzést adunk a sertésszektor jövő évi ármozgásaira, elmerengünk a gyümölcs-szektor sanyarú sorsán, megnézzük milyen hatással van agrár-külkereskedelmünkre Covid Úr, részletesen elemezzük az agrárhitelek piacát, és felhívjuk a figyelmet arra, hogy az Agrár Széchenyi Kártya az Erstében is elérhető. Szóval továbbra is rajta tartjuk ujjunkat az agrárium ütőerén.

Bár a helyzet sokkal rosszabb, mint tavasszal volt, mintha nem fájna annyira a koronavírus járvány. A gazda most is ugyanúgy teszi a dolgát, mint a karantén idején, de a lelki kimerültség, a bizonytalanság, amely az év első felében keményen sújtotta a társadalmat, most mintha enyhébb lenne. Megtanultunk volna együtt élni a járvánnyal? Vagy megértettük üzenetét, és többet törődünk családjainkkal, környezetünkkel, lelki egészségünkkel? Közeleg a Karácsony. Tegyük idén kevesebb dobozt és több együtt töltött időt a fenyőfa alá! Miért ne lehetne hosszabb az advent, s tarthatna akár egész évben.

*Mivel olvasóink tábora gyors ütemben bővül, újra felhívjuk a figyelmet, hogy az Erste Agrár Szemle műfaja egyedi. Aktuális híreket kommentálunk, értelmezzük, adunk előrejelzést, és javasolunk tennivalókat az agrárium szereplői számára. **A citált hírek címe tartalmazza a hivatkozást.** Célunk a közös gondolkodás erősítése, piaci szemléletünk, informáltságunk javítása. Mint független agrárszakmai műhely, az Erste Agrár Kompetencia Központ képes és alkalmas arra, hogy fenti célok elérését az Önök számára nem csak e kiadvány, hanem akár személyes konzultációk keretében is elősegítse. Éljen a lehetőség!*

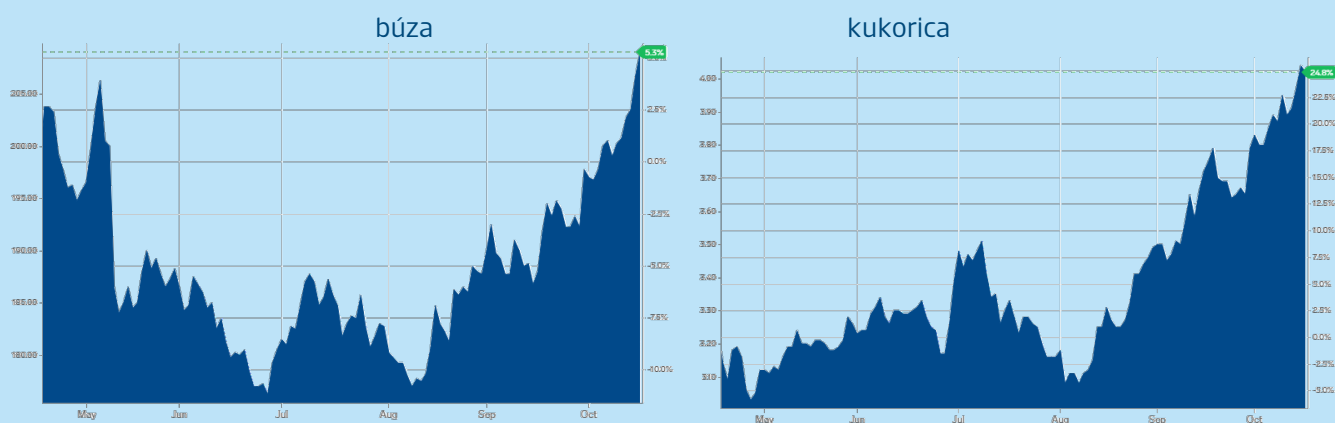
Fórián Zoltán
vezető agrárszakértő
Erste Agrár Kompetencia Központ

Tartalom	
Szerkesztői üzenet	1
A hónap grafikonja	2
Agrárpiacok	3
Statisztika	7
Kiemelt téma	9
Erste Agrár elemzés	11
Kapcsolatok	14

A hónap grafikonja

Szárnyalnak a búza és kukoricaárak a tőzsdén. De miért?

A legközelebbi lejáratú árak a chicagói árutőzsdén, Usc/font

Forrás: businessinsider.com

Agrárpiacok

Október első hetében folytatódott az árak emelkedése, az USA-ban 10%-os, Európában és a Fekete-tengeren 5 % körül volt az emelkedés

Chicagóban a búza jegyzése 10 nap alatt - a szeptember végi készletjelentés előtti állapothoz képest - több, mint 10 %-kal emelkedett. A kukorica jegyzése ez idő alatt 9-10 %-kal, a szójabab ára 9 %-kal tudott erősödni. Európában a párizsi tőzsdén az emelkedés 3-5 % között volt, a fekete-tengeri jegyzéseknél is hasonló mértékű, 10-15 USD/to-s emelkedést regisztrálhattunk.

Erste kommentár

Kína mindent visz. A rendkívüli év rendkívüli piaci reakciókban is tetten érhető. Miközben újabb rekordon a búzatermés, és még a készletek is emelkednek, az árak felfelé mennek. Persze, a tőzsde már csak ilyen. A hullámból van a pénz, és közelgünk az év végi elszámolási időszakhoz, ezért minden hírre érzékenyen reagálnak a piacok. A termés mennyisége körüli bizonytalanságok, az aszály miatti kiesések, és másik oldalon az import-kereslet élénkülése annak ellenére is felfelé tolják az árakat, hogy a mérleg erre okot adna. Ebből kifolyólag nem is számítottunk tartós emelkedésre. Ahogy a raktárak tél előtt megtelnek és a magas árak miatt amúgy is kívánnak páran a vásárlással, megszakad a trend. Az üzenet tehát: eladni.

Az oroszok várható terméstöbblete (+5 millió tonna) több, mint Ukrajna, Kanada, Argentína, és az USA terméskiesése, de mint tudjuk, az oroszok erős adminisztratív korlátokat tesznek az export elé, így legfeljebb 1,5 millió tonnával nő majd a várakozások szerint a kivitele. A kínai kereslet, ami most nagy hatással van az árak emelkedésére, középtávon is tartósan ígérkezik. Kína jelenleg a gombafertőzöttség és az ingadozó, gyenge minőség miatt nem fogad orosz búzát, és – bár a két állam megállapodott az agrárkapcsolatok erősítésében, ami orosz gabona és húsexportot jelent elsősorban – egyelőre az orosz búza nem talál utat a kínai piacra. Kína búzaimportja a 2020/21-es szezonban 12 százalékkal, hatmillió tonnás csúcsra emelkedik.

Globális búzakészlet, millió tonna

	nyitókészlet	termelés	import	takarmány felhasználás	belföldi összesen	export	zárókészlet
2018/19	288,3	730,9	170,7	139,7	735,2	173,6	284,0
2019/20	284,0	764,5	183,8	139,1	749,1	191,5	299,4
2020/21	299,4	773,1	186,2	134,6	751,0	189,9	321,5

Forrás: USDA

Ha visszanezünk a korábbi csúcsokra, még a 2008-as, 2011-12-es, de még a tavalyinak is alatta vagyunk. Ennek persze a jövőre nézve nincs jelentősége, de a hullámból fel kell készülni, mégpedig az informálódás megfelelő csatornájának kiválasztásával.

A korábbi csúcsoktól még messze vagyunk

ASF Németország: A Hotspot eltűnt; 70 vaddisznónál a számláló

Az afrikai sertéspestis (ASF) továbbra is megtalálható a vaddisznókban Kelet-Németországban, bár egyre ritkábban találunk fertőzött egyedet. Úgy tűnik, hogy eltűnt egy állítólagos ASF hotspot, amelyet egy drón fedezett fel a múlt héten.

Erste kommentár

Nem lett vége a világnak. A sertéspestis németországi megjelenése árcsökkenést hozott, de nem tartósan. Nagy visszhangja volt annak a hírnek, hogy a drón felderítő tömeges elhullást tapasztalt. Amikor azonban ezt fel akarták számolni kiderült, hogy csak alvó vaddisznókat látott, akik azóta odébbálltak. Cifrázza a helyzetet, hogy ismét egy sor vágóhidat be kellett zárni a koronavírus gócok kialakulása miatt, így heti 120 ezer sertés levágásának kapacitása esett hetekre. Ugye mennyire hasonló, egyúttal egymást erősítő a két egy időben tomboló járvány? Ebből is le lehet vonni tanulságokat. A németek a belga és cseh módszert alkalmazzák, és a két már kialakított zóna köré kerítéssel húznak még egyet, s ezen belül kiirtják a vadállományt. Ez szükségszerűen érinti a lengyel határt és azon túli területeket is, ezért a németek felajánlották, hogy saját költségen ott is kialakítják a fehér zónát. Nos, talán érthető okokból, a lengyelek ódzkodnak attól, hogy németek kerítést építsenek és vadat irtsanak területükön.

Most azonban inkább a német ASF esetek piaci hatását kell elemeznünk. Van abban valami törvényszerűség, hogy szemben az elmúlt évtizedek nagy állatjárványaival (kegemarkarhákór, száj és körömfájás) a mostaniak (ASF és baromfiinfluenza) nehezebben tarthatók kézben. Világpiaci hatásuk ennél fogva sokkal nagyobb. Annak is komoly üzenete van, hogy Kína elzárkózott a regionalizációtól (az oroszoknál alkalmazza). Talán sokallja a német befolyást a sertéshús importjában, de még inkább az USA-nak dobna koncot, és újra osztaná a lapokat. A legvalószínűbb azonban belföldi termelésének védelme. Ez pedig, ahogy azt évtizedes távlatban tapasztaltuk, a legnagyobb világpiacot befolyásoló tényező.

Míg Európában az árak csökkenésbe, addig Amerikában emelkedésbe kezdtek az elmúlt hetekben. Pedig az év első felében általános volt a csökkenés. Csak halkan kérdezem: Mi lesz, ha az USA-ban is felbukkan az ASF? A nyugati kikötőkben már év eleje óta kimutatták, de azóta néma csend. Emlékszünk, hogyan intézték az amcsik a kegemarkarhákórt? Ugyanígy.

Kínában július közepe óta csökkennek a sertésárak. Az import nő, az állami tartalékok szivárognak a piacra. Eközben azonban elkezdett lendületesen emelkedni a kocalétszám. Augusztusban 37 százalékkal volt több, mint egy évvel korábban. A folyamatot az állam támogatások folyósításával erősíti. Eddig idén 23 ezer sertéstelepet építettek, illetve nyitottak újra. Jövőre ugrásszerűen fog nőni a sertésbocsátásuk, ami az árak konszolidációját fogja hozni. Magyarul, mérséklődik az importigény, ami a világpiaci árakat mérsékelni fogja, de az európai viszonylatban jelenthet a mostaninál valamivel magasabb árszintet is. Mindenesetre az árhullámok csillapodását mindenképp.

Csőd szélén a gyümölcságazat, és borús a folytatás is

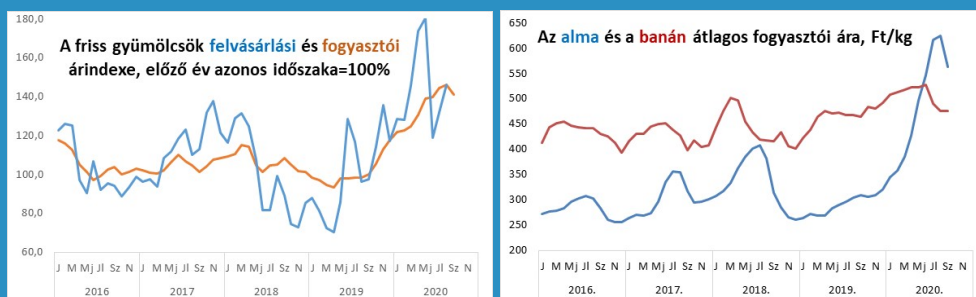
Nemigen tud magához térni a hazai gyümölcságazat: kérdés, hogy a rossz termést, a munkaerőhiányt és a piaci problémák mennyire ellensúlyozzák a fejlesztési támogatások.

Erste kommentár

Ha csak az almaárakat nézi az ember, már laikusként is érzékeli, hogy valami nagyon nem stimmel a gyümölcs-fronton. Lehet itt az ég felé mutogatni, de úgy dolgozni, mint eddig, már nem. Kommentárunk egyfajta segélykiáltás, amely egyaránt elhangozhat a fogyasztó és a gyümölcskertész szájából.

Kezdjük mindjárt egy javaslattal! Ezeken az árakon már a gyümölcsöknél is előkerül az ajándékozási funkció. Tessék ünnepi kiszereléseket csomagolni, mert sokan már csak úgy juthatnak gyümölcshöz, ha valakitől kapnak karira. Ezt persze eltűzve, fanyar szájjal mondja az ember, és egyből eszébe jut, hogy közben a bűdös kölkök meg nem eszik az iskolagyümölcsöt. (Remélem, legalább pénteken valaki hazaviszi a maradékot a kosarakból!)

Szóval vízválasztóhoz ért a szektor. A kettészakadás eddig is látványos volt, de úgy látjuk – ahogy annyi mást az életünkben – ez az év katalizálja ezt a folyamatot is. Az alábbi görbékben érdemes kissé elmerülni. Az, hogy most a felvásárlási és fogyasztói árindexek egyaránt szárnyalnak, érthető. Főleg azon fontos tény ismeretében, hogy a termés Európa szerte visszaesett, tehát nincs honnan pótolni a kieső és kimenő hazait. A felvásárlási ár jóval erősebben ingadozik, ami nincs rendben; szervezetlenségre, árérdek-érvényesítő képességbeli különbségekre utal. Az pedig, hogy az alma drágább, mint a banán, a fogyasztói kampány ellenére is visszaesést jelez előre az almakeresletben. (A hosszú távú szerződésekkel, igen koncentráltan működő banán esetén a kis haszon, nagy forgalom elve alapján zajlik a kereskedelem. Ez a déligyümölcs évente két szezonban is érkezik, így folyamatos az ellátás. A banán az élelmiszer kereskedelemben szintén stratégiai cikknek számít, sosem hiányozhat a kínálatból.)

Forrás: KSH

Szokásunkhoz híven elmentünk a falig, de akkor most merre tovább? Meg fogja bárki kívülről oldani a szektor problémáit? A támogatások megoldják? Mindenki képes rá egyedül? Nem, nem, és nem. Az ideai termés – véleményünk szerint – vízválasztó a gyümölcskertészetekben. Akiknek modern ültetvényük van és érdemi termést tudtak betakarítani, tárolni, azok optimisták, hiszen az áremelkedések igazolták beruházásaik okszerűségét. Akinek viszont elment a termése az időjárási anomáliák (idén jellemzően a tavaszi fagyok és esős periódusok) nyomán, azok újabb mínuszos évet könyvelhetnek el, immár sorozatban. És persze vannak, akik a két csoport közötti mezsgyén, félúton billegnek. Csodáljuk az ő és bankjaik nyugalmát is.

Tény az, hogy gyümölcsstermelésünk több évtizedes, tartós csökkenésben van. Ebben nyilván az alma játssza a legfontosabb szerepet, ami több mint kétharmadát adja a termésnek. A potenciál romló kihasználása nem lehet cél. Az alma arányának csökkentése viszont egyértelműen igen.

A gyümölcsök az időjárási anomáliák és még tavasszal a szállítási nehézségek miatt drágultak meg. Úgy véljük tartósan. El kell búcsúznunk az olcsó gyümölcsöktől. Ez felértékeli a saját termést, másrészt viszont szükséges ahhoz, hogy a szektor leépülését megelőzzük. Más oldalról, végre helyükre kerültek a gyümölcsárak. A táplálkozásban elfoglalt helyüknek ez nem tesz jót, de az ellátás fenntarthatóságának égető szüksége volt már rá.

Megmértetésre kerül az életképesség. A mérleg egyik serpenyőjében az elmúlt évek javuló fizetőképessége, ezzel párhuzamosan minőséggel, kisereléssel, innovációkkal kapcsolatos növekvő igények, az ennek nyomán emelkedő trendben lévő árak, és az igen komoly támogatások vannak, másik oldalon a munkaerőgondok, időjárási kitettség, magas beruházási igény és az alacsony együttműködés készség. Ebből a leegyszerűsített képletből lesznek kiesők, de egyértelmű nyertesek is. A mérleg nyelvét sok esetben a bankok fogják játszani. Ha valakinek van egy üzleti terve, jövőképe, az elsőször ugyanis nálunk mérettetik meg.

A jövő útja az ellenőrzött termelési feltételek között történő élelmiszer tömegtermelés. A jelenlegi fejlesztési irányok, amelyek a precízió és digitalizáció jelszavai mentén folynak, jó irányba mutatnak. A termőterület, a termőképesség és időjárásnak való kitettség miatt lehetőségek azonban korlátokba ütköznek.

Mit vigyen haza az olvasó?

1. Az olcsó gyümölcsök ideje lejárt. A mostani gyümölcsárak tartósan életünk részévé válnak. Nyilván jó termés esetén a mainál akár jelentősen is visszeshetnek, de fogyasztói szinten a felfelé mutató trend maradni fog. Ez fontos szalmaszál a gyümölcsstermelők számára, sőt sokuknak a kezdő lökés ahhoz, hogy a technológiai megújulást felgyorsítsák.
2. Az elmúlt évtizedek tanulsága, hogy a gyümölcskertészek rendkívüli módon maguknak valók. Mindent maguk, a kerítésen belül akarnak megoldani. Ennek látványos következményei vannak a fenti grafikonokon. Ebből minden gazdálkodónak tanulnia kell.
3. Most több szempontból (kedvező finanszírozási lehetőségek, felfelé mutató piaci kilátások, kormányzati beavatkozások, támogatások, pályázatok) kedvező a környezet a beruházásokra. A gazdálkodók jól ismert óvatosságára most is szükség van, de a lehetőségekkel élni kell. Ha a fenti gondolatmenet mentén Ön is végiggondolja a beruházásainak ütemezését, győztesen kerülhet ki a gazdasági válságból.
4. Az idők szava a fedett termő-, illetve termelőfelületek felé mutat. Idő kérdése, és el fog terjedni szinte minden mezőgazdasági szektorban, így a gyümölcsösökben is. A kérdés, hogy menjünk a jelenleg divatos trend szerint, vagy lépünk át rajta és álljunk az élre. Akinek tőkeereje és banki partnere engedi, annak ez utóbbit javasoljuk.

Statisztika

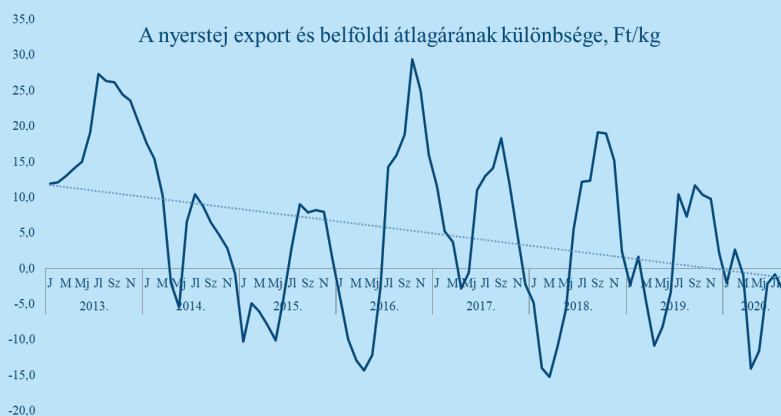
Idén még a külkereskedelem bővülése is megtorpant

Agrár-külkereskedelmünkre méltán vagyunk büszkéek. Az évről-évre javuló gépezetbe csak az idei, minden szempontból különleges év tudott porszemet dobni, hiszen az első félévben csökkent az aktívumunk (-1%). Persze e mögött továbbra is növekvő forgalom van mindkét irányban, de az import most jobban nőtt (+4,2%), mint az export (+2,2%).

Az okok könnyen azonosíthatók: (i) pandémiás szállítási nehézségek; (ii) állatjárványok miatti szállítási tilalmak (elsősorban baromfiinfluenza) (iii) illetve másik irányból a gyengülő forint (csökkenő export- és emelkedő importárindex);

- A gabonafélék kivitele nagyot ment (42,2%-os emelkedés), nem véletlen, hogy a kukorica tavaszra szinte eltűnt a belföldi piacról. Tengeriből 2,9 millió tonna került exportra (+53%), búzából 1,5 millió tonna (+17%), de a nagy ugrást az árpa exportja mutatta (+150%). Ezzel szemben az olajos magok export-értéke jelentősen visszaesett (-14%). A repcéé 23, a napraforgóé 44 százalékkal.
- Az élősertés kivitele negyedével esett, behozatala csaknem 40 százalékkal nőtt. Több mint kétszer annyi sertés hozunk be vágásra, mint amennyit ugyanilyen céllal kiviszünk. Ez komoly utalás a sertésszektor helyzetére, a csökkenő állományra. A szektorban fel is erősödött a koncentrációs folyamat, amit a most induló pályázati lehetőség tovább fog erősíteni.
- Hosszú évek óta hozzászoktunk már a szárnyaló magyar baromfiexporthoz. Ennek megtorpanásához csak egy olyan soha nem látott együttállás vezethetett, mint a 2020-as koronavírus és a baromfiinfluenza együttes hatása. Pozitív egyenlegünk természetesen nem került veszélybe, de Lengyelországból meglódult a behozatal, és elérte a 15 ezer tonnát az első félévben. Összességében növekvő importról és csökkenő exportról szólt az első félév. A második félévben lassan ugyan, de helyre áll a régi rend, hiszen visszanyertük baromfiinfluenza mentes státuszunkat. Szerencsére, exportunk több mint 90 százalékban a közösségen belül talál vevőre, hiszen a korlátozást bevezető országok csak lassan oldják fel tilalmaikat.
- A nyerstej kivitele tovább emelkedett. Főleg Románia felé nőtt a kivitel, annak ellenére, hogy ebben az időszakban az exportárok elmaradtak a hazaiaktól. Az import oldalán továbbra is érkezik tej, főleg Szlovákiából és Csehországból, bár a belföldi piacon jelenlétük egyre kevésbé érzékelhető. Az utóbbi évek egyik legnagyobb sikere a külföldi dobozos tejek kiszorítása piacunkról. Bárcsak a sajtnál is tudnánk hasonlókat elérni, de ettől még nagyon messze vagyunk, hiszen az idei első félévben tovább növekedett a behozatala.

Forrás: NAIK AKI

- A burgonya külkereskedelmi egyenlege tovább romlott az első félévben. A hazai termés ekkor már alig érzékelhető a piacon, egészen az újkrumplik megjelenéséig.
- A gyümölcsök importja is emelkedett. Banánból csak ötödével többet hoztunk be, mint egy évvel korábban. Tekintve a hazai gyümölcstermés idei bezuhanását, az árak sosem látott magasságait, ez a második félévben is folytatódni fog.

Az Erste Agrár Kompetencia Központ előrejelzése szerint az agrár-külkereskedelem az év második felében ledolgozza az első félév egyenleg-romlását, de nem fog tudni kimagasló, a tavalyit jelentősen meghaladó növekedést elérni.

Kiemelt téma

Agrár Széchenyi Kártya Plusz

Az Erste Bank Hungary Zrt. a **Széchenyi Kártya Program** keretében **kiemelt** állami kamat-, valamint kezességi díj és költségtámogatásban részesített hitelt nyújt KKV vállalkozások részére.

A konstrukció a 14/2020. (IV.10.) AM rendelet alapján 2020. december 31. napjáig hatályba lépett hitelszerződések keretében nyújtható.

Miért előnyös a „kiemelt támogatású” Agrár Széchenyi Kártya Plusz?

- akár teljes állami kamat-, kezességi díj és költségtámogatás formájában vehető igénybe;
- akár 200 millió Ft hitelösszegig igényelhető;
- akár ingatlanfedezet nélkül.

Kik vehetik igénybe?

Mezőgazdasági termék előállításával, feldolgozásával és forgalmazásával, valamint erdőgazdálkodással, vadgazdálkodással és halgazdálkodással kapcsolatos tevékenységet végző KKV Vállalkozás, amely

- rendelkezik legalább egy (25 millió forint hitelösszeg felett két) lezárt teljes naptári évre vonatkozó működési múlttal,
- rendelkezik a MÁK-tól kapott ügyfél-azonosító számmal,
- nincs lejárt köztartozása, sem lejárt hiteltartozása,
- megfelel az Agrár Széchenyi Kártya Konstrukció Üzletszabályzatában meghatározott egyéb feltételeknek,
- rendelkezik elegendő szabad támogatási kerettel.

Milyen célra vehető igénybe?

A hitelkeret minden, a Vállalkozás érdekében felmerülő - az adós és számviteli jogszabályok szerint - elszámolható kiadásra felhasználható, vásárlás, készpénzfelvétel, átutalás, inkasszó útján vagy egyéb módon.

Feltételek

Konstrukció típusa	Folyószámlahitel
Hitelösszeg	Minimum 500.000 HUF, maximum 200.000.000 HUF
Devizaneme	HUF
Futamidő	1, 2 vagy 3 év egy évnél hosszabb futamidő esetén évenkénti felülvizsgálattal
Rendelkezésre tartási időszak	A hitel lejáratának napjáig
Törlesztés	Futamidő végén egy összegben
Biztosítékok	Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) 90%-os készfizető kezességvállalása Agrár Széchenyi Kártya Konstrukció Üzletszabályzatának megfelelő nagykorú magánszemély(ek) készfizető kezességvállalása

	Tárgyi biztosíték 25-50 millió forint között kizárólag a Bank egyedi döntése alapján szükséges, 50 millió forint feletti hitelösszeg esetén kötelezően bevonandó. Tárgyi biztosíték bevonása esetén a szerződések közokiratba foglalása szükséges.
Szerződéses feltételek	Hitelösszeggel megegyező mértékű számlaforgalom Felhatalmazó levélen alapuló beszedési megbízás a más pénzforgalmi szolgáltatónál vezetett bankszámlákra Beszámítási jog

Pontos hitelösszeg és futamidő megállapítása a vállalkozás kockázati minősítésének függvénye, figyelembe véve az ügyfél szabad támogatási keretét, valamint az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány és az Átmeneti támogatást tartalmazó hitelek együttes összegére vonatkozó limiteket. A hitelbírálat során további szerződéses és folyósítási feltételek kerülhetnek meghatározásra.

Árazás

Kamat	1 havi BUBOR + 4%, amelyhez 100% kamattámogatás kapcsolódik. Ügyfél által fizetendő nettó kamat 0%/év A Bank a kamatot nettó módon számítja fel a Vállalkozás részére mindaddig, amíg az adott vállalkozás állami támogatás igénybe vételére történő jogosultsága fennáll. Esedékessége: naptári negyedévente
Kezelési Költség	0,8%/év, amelyből a támogatás mértéke 0,8%, így az ügyfél által ténylegesen fizetendő kezelési költség 0%/év Kamat módjára fizetendő, alapja az igénybevett hitel napi állománya. Esedékessége: naptári negyedévente
Hitelbírálat díja	A hitel bírálatának, a hitel rendelkezésre bocsátásának, illetve felülvizsgálatának jutaléka, továbbá az első bankkártya rendelkezésre bocsátásának díja. Mértéke a kondíciós lista alapján kerül meghatározásra a hitelösszeg függvényében.
Kezességi díj	AVHGA üzletszabályzata alapján, amelyhez 100% kezelési költségtámogatás kapcsolódik, így az ügyfél által fizetendő kezességi díj 0%/év
Különdíj	egyszeri 1% A szerződésben vállalt kötelező számlaforgalom nem-teljesítése esetén a Banknak jogában áll a vállalt és a teljesített számlaforgalom közötti különbözetre vetítve különdíjat felszámítani.

További díjak a mindenkor Széchenyi Kártya Program hirdetménye alapján. A kezelési költségen kívüli költségtámogatások közvetlenül a Kincstártól igényelhetők.

A bank a bankkártyát legkésőbb 2021. március 31-ig napjáig bocsátja a Vállalkozás rendelkezésére.

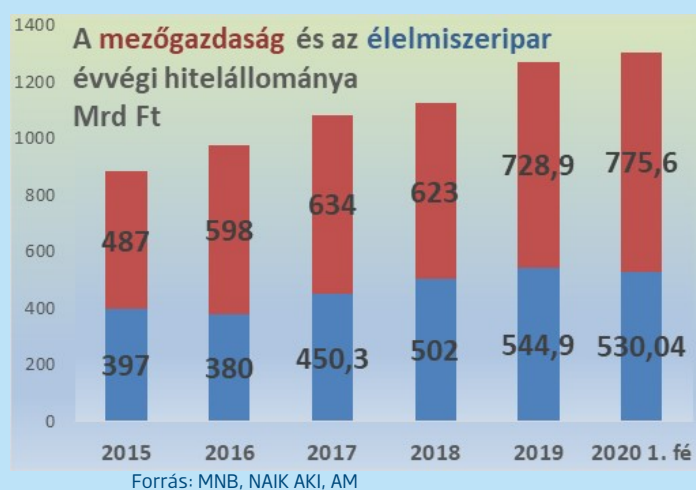
Jelen termékismertetőben található információk kizárólag tájékoztató jellegűek, nem teljes mértékben ismertetik a vonatkozó jogszabályt és nem minősülnek ajánlatnak. A konkrét finanszírozás feltételei minden esetben egyedi döntés alapján kerülnek meghatározásra.

Erste Agrár elemzés

Covid Úr átrendezi az agrárhitelek piacát is

A támogatott hiteltermékeknek köszönhetően, illetve a szektor válságállóságának bizonyítékeként, az agrárhitelezés tovább bővült 2020 első felében. Az agrárium hiteleinek piacán már több mint az állomány fele kedvezményes hitel. A NAIK AKI adatai szerint, 2020 első felében a mezőgazdaság és az élelmiszeripar együttes hitelállománya meghaladta az 1300 milliárd forintot, aminek mintegy 60 százaléka a mezőgazdaságban, 40 százaléka az élelmiszeriparban hasznosul.

Nálunk egyébként a portfólió szerkezetének és erősségének köszönhetően csak megtorpant egy-két hónapra, majd folytatta a piac feletti növekedését az agrárhitelek állománya. A megtorpanás idején a likviditási és forgóeszközhitelket keresték, mára ez ismét kiegészült a beruházásiakkal is. Eközben pedig lezajlott a hitelportfóliók átstrukturálása. A kedvezményes konstrukciók nyújtotta lehetőségekkel minden ügyfél élt és él, miközben a moratóriumot egyre többen hagyják el annak érdekében, hogy javuljon a banki megítélésük. Esetleg önerőt gyűjtenek a moratórium és a 'takaró' nyújtotta lehetőségeken belül. Folyamatosan erősödő beruházási hullámot érzékelünk, ami összefügg a most megjelent pályázati lehetőségekkel, de a beruházási kedv az extrém alacsony kamatkörnyezet miatt is fennmaradt.

A statisztikai adatok szerint az első félévben 22 százalékkal nőttek a mezőgazdasági beruházások, és 235 milliárd forintot értek el. A gépberuházások, amelyek általában a leginkább mutatják a gazdák beruházási kedvét, a tavalyi történelmi csúcs, 236 milliárd forint után az idei első félévben is tudtak emelkedni, 93 milliárd forintért vettek új gépeket és további 30 milliárdért alkatrészt. Ez is jelzi, hogy a mezőgazdaság fejlesztési programjában csak kisebb zavart okozott a koronavírus, de a gazdák emiatt nem álltak le a fejlesztésekkel, ami nagyon pozitív. Műtrágyából is ugyanannyit vettek a gazdák, mint egy évvel korábban; 971 ezer tonnát.

Az agrárium pénzügyei közül sosem maradhat ki a támogatási rendszer. Ennek sajátsága, hogy a nagyobb kifizetések az év második felére esnek, de idén az első félévben több VP és

nemzeti támogatás került kifizetésre, mint tavaly. A teljes támogatás kifizetés pedig a közvetlen termelői támogatások kisebb folyósítása miatt maradt el az egy korábbi szinttől. Az uniós arány 79 százalék volt.

A hitelállomány szerkezetében kissé csökkent az egyéni gazdálkodók aránya, 28,2 százalék volt az első félévben. Megszokhattuk már, hogy bár számszerűleg döntő tényezők az egyéni gazdálkodók, a kibocsátásban és a hitelállományban is kisebb a jelentőségük. A koncentráció is ellenük dolgozik. Különösen igaz ez az élelmiszeriparban tevékenykedő egyéni vállalkozásokra, akik igen alacsony hitelállománnyal dolgoznak, bár ez növekvő trendet mutat. Az első félévben mindössze 5,4 milliárd forint hitelük volt összesen.

A címben jelzett átrendeződés az egyéni vállalkozások hitelállományban a leginkább látványos. Az amúgy is meghatározó beruházási hitelek mellett az éven belüli hitelek aránya emelkedett. Az egyéni gazdaságok hitelállományának már 55 százaléka tartozik kedvezményes konstrukciókba. Például, az Agrár Széchenyi Kártya (ASZK) folyószámlahitel kétharmadát az egyéni gazdálkodók használják. A 2011 óta futó ASZK leszerződött állománya az első félév végén 42,3 százalékkal volt magasabb az egy évvel korábbinál, 223,9 milliárd forintot ért el. A konstrukció persze már nálunk is elérhető.

A társas mezőgazdasági vállalkozások hitelállománya a NAIK AKI adatai szerint 11 százalékkal, az élelmiszeripariaké 1,6 százalékkal növekedett az első félévben. Az agrárcégek hitelállományában a hosszú lejáratú, lényegében a beruházásiak a meghatározók, immár csaknem háromnegyedes aránnyal.

A koronavírus járvány kiváltotta krízis számos olyan pénzügyi konstrukciót hívott életre, amelyek az agráriumban is jelentős segítségnek bizonyultak. Még felsorolni is hosszú: hitelmoratórium, adó- és járulékkönnyítések, MFB gazdaságélénkítő programok, EXIM Kárenyhítő programok, Agrár Széchenyi Kártya konstrukciók, MNB NHP Hajrá, AVHGA Krízis Agrárgarancia program, az AM Nemzeti Élelmiszergazdasági Válságkezelő program,

Ezek közül csak az NHP Hajrá programot emeljük ki röviden, mivel az agráriumban – egyébként a többi NHP szakaszhoz hasonlóan – igen nagy népszerűségnek örvend. 2020 második negyedévében mezőgazdasági és élelmiszeripari vállalkozásokhoz 21,1 milliárd forint került kihelyezésre, 79-21 százalékos arányban. Ehhez kapcsolódóan érdemes megemlíteni, hogy a garantált hitelek aránya is folytatja több mint öt éve tartó szárnyalását. Az első félévben 20,8 százalékkal, 276 milliárd forintra ugrott. Ebből 204 a mezőgazdaságba, 72 milliárd forint pedig az élelmiszeriparba került. Az egyéni gazdaságok aránya a garantált hitelek piacán 62 százalékos, és emelkedik.

A lényeg: három fontos tényező, amely a hitelállomány folytatólagos növekedését erősíti 2020-ban is:

1. Az élelmiszerkereslet növekedése és szerkezetének változása – kedvező piaci kilátások, kedvező árak;
2. Sosem látott kamatkörnyezet – olcsó támogatott hitelek;
3. Stabil támogatási rendszer.

Ezek mellett persze számos - meglátásunk szerint kisebb súlyú - tényező is szerepet játszik abban, hogy még ebben az igen ellentmondásos évben is emelkedik az agrárhitelek állománya. Ezen belül azonban a kedvezményes hitelek visznek mindent. Gazdaságélénkítő hatásuk tehát vitathatatlan. Meg van a kipróbált eszköztár arra, hogy az agrárium teljesítményét tovább emeljük. Emellett ez a rendkívüli év azért rendet vág a vállalkozások között. Tovább fog gyorsulni a mezőgazdaság koncentrációja. Erre a moratórium végével lehet majd igazán számítani.

Az üzenet: most kell beruházni. Bankárjuk segítségével ki kell választani az elképzeléseikhez leginkább illeszkedő támogatott programot, és garanciákkal erősített hitelekkel gyorsítani a hatékonyságjavulást. Mi is szívesen segítünk!

Erste Agrár Kompetencia Központ

agromegoldasok@erstebank.hu
[Erste Agro megoldások honlap](#)

Fórián Zoltán
vezető agrárszakértő

Telefon: +36 20 431 1594
zoltan.forian@erstebank.hu

Erste Faktor

Becske Dávid
Telefon: +36 30 689 2569
david.becske@erstebank.hu

Kapcsolatok

Gór Arnold
senior üzlettámogatási menedzser

Telefon: +36 30 326 7367
arnold.gor@erstebank.hu

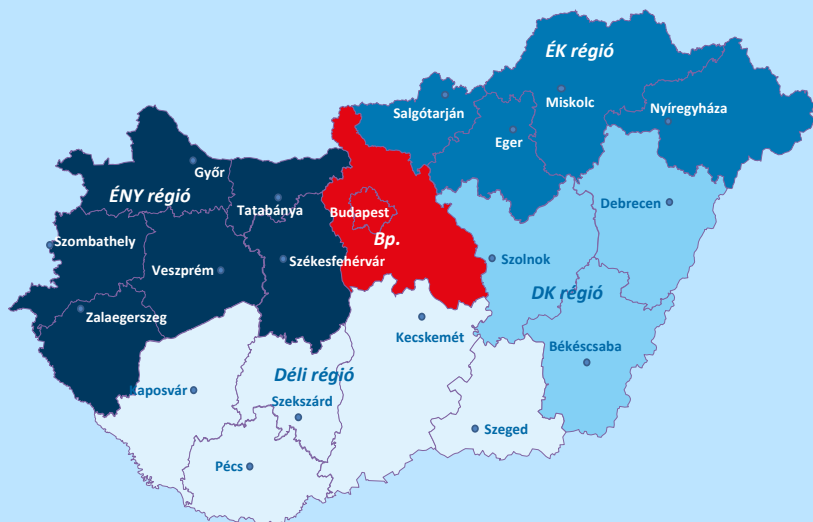
Erste Lízing

Oprics Ádám
Telefon: +36 20 275 3813
adam.oprics@erstebank.hu

Mindenütt kéznél vagyunk

Budapesti Régió

Az Erste Bank Budapesti Régiójának a működési területe a fővárosra és Pest megyére megyékre terjed ki. A megye főbb városaiban rendelkezik az Erste Bank Hungary Vállalati Irodával.

A Budapesti Régióban több fontos agrár- és élelmiszeripari cég finanszírozását végezzük már évek óta sikerrel, és célunk, hogy a mezőgazdaság fejlődését a gördülékeny pénzügyi szolgáltatások és a szakmai tanácsadás révén elősegítsük. Egy agrár-pénzügyi történelemre visszatekintő bankként ez szinte kötelességünk.

Kollegáink több éves gyakorlattal rendelkeznek. Ügyfeleink számára személyre szabott finanszírozási megoldásokkal állnak rendelkezésre.

Kit keressek?

Nagy Máté – Régióvezető

+36-20-590-1369

Mate.Nagy@erstebank.hu

György Márta – Szenior ügyfélmenedzser

+36-30-619-1724

Laszlone.Gyorgy@erstebank.hu

Fórizs Ágnes – Ügyfélmenedzser

+36-30-389-7068

Agnes.Forizs@erstebank.hu

Füle Béla – Vezető

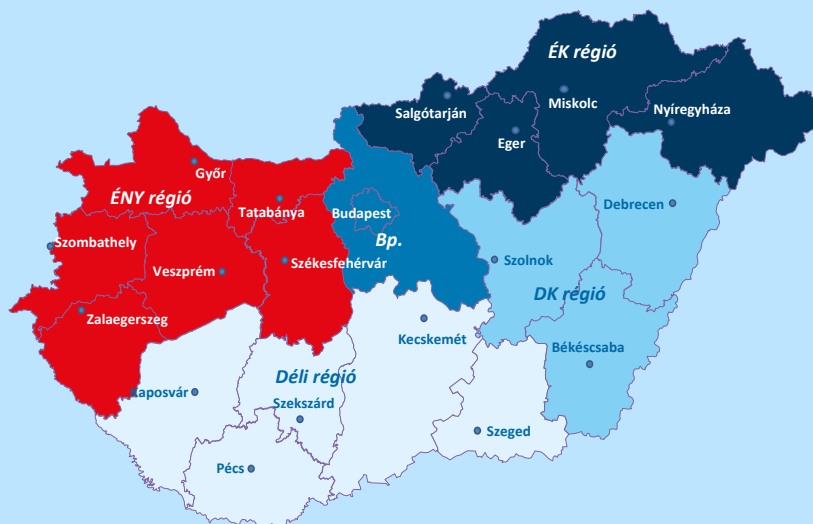
ügyfélmenedzser +36-30-528-3139

Bela.Fule@erstebank.hu

Mindenütt kéznél vagyunk

Észak-Nyugat Magyarországi Régió

Az Erste Bank Észak-Nyugat Magyarországi Régiójának a működési területe Fejér, Győr-Moson-Sopron, Komárom-Esztergom, Vas, Veszprém és Zala megyékre terjed ki. A Régió minden megyeszékhelyén rendelkezünk Vállalati Irodával.

Az Erste Bank Hungary kiemelt feladatának tekinti az agrárszektorban gazdálkodó szereplők finanszírozását, szakmai támogatását. Dinamikus fejlődést tudunk felmutatni az elmúlt években és szeretnénk ezt a folyamatot tovább erősíteni.

A Régióban kimagasló a növénytermesztő és kertészeti cégek finanszírozása, de szerepünk jelentős az állattenyésztő és feldolgozó cégek finanszírozásában is.

Kollegáink több éves gyakorlattal rendelkeznek. Ügyfeleink számára személyre szabott finanszírozási megoldásokkal állnak rendelkezésre.

Kit keressek?

Kovács Dániel – Régióvezető

+36-30-289-6736

Daniel.Kovacs@erstebank.hu

Mong Mária – Székesfehérvári iroda

+36-20-922-3247

Maria.Mong@erstebank.hu

Kovács Tamás – Győri iroda

+36-20-329-3041

Tamas.Kovacs@erstebank.hu

Sámpár-Simon Veronika – Veszprém

+36-30-590-6547

Veronika.Sampar-Simon@erstebank.hu

Bánsági György – Tatabányai iroda

+36-30-471-4778

Guorgy.Bansagi@erstebank.hu

Lakatos László – Zalaegerszegi iroda

+36-30-958-3619

Laszlo.Lakatos@erstebank.hu

Varga József – Szombathelyi iroda

+36-30-690-3831

Jozsef.Varga@erstebank.hu

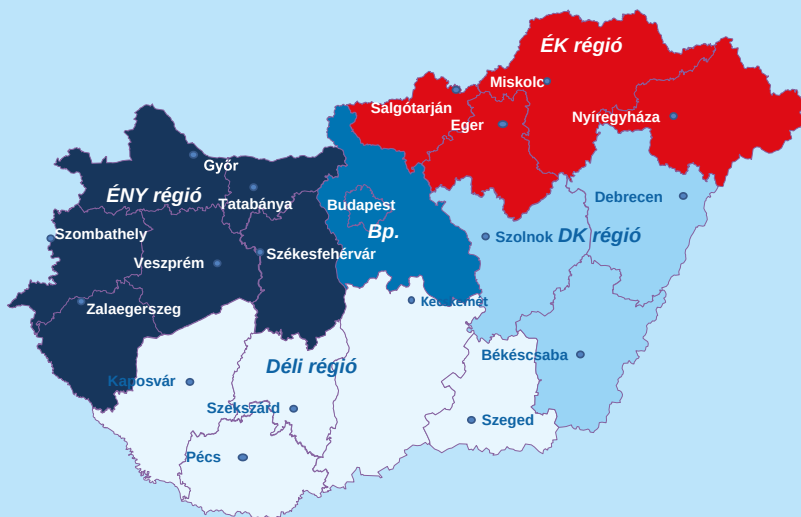

Mindenütt kéznél vagyunk

Észak-Kelet Magyarországi Vállalati Régió

Az Erste Bank Észak-Kelet Magyarországi Régiójának a működési területe Nógrád, Heves, Borsod-Abaúj Zemplén, Szabolcs Szatmár Bereg megyékre terjed ki.

A Régió minden megyeszékhelyen (Salgótarján, Eger, Miskolc, Nyíregyháza) rendelkezik Vállalati Irodával. A Régióvezető, Sumi Csaba okleveles vállaltgazdasági agrármérnök végzettséggel is rendelkezik. Az Észak-Kelet Magyarországi Régió aktívan hozzájárult az Erste Bank agrárhitel állományának elmúlt 2 évben nyújtott 60 százalékos növekedéséhez, a régió a 2017-es évben 38 százalékkal növelte agrár hitelportfólióját, míg a teljes hitelállománya 26 százalékot növekedett.

A Régió aktívan együttműködik az Erste Bank Agrárkompetencia központjával, így az agrárium szereplőinek személyre szabott finanszírozási megoldásokkal áll a rendelkezésére.

A Régió kollégáinak több éves gyakorlata van az agrárium és a mezőgazdasági cégek finanszírozásában.

A Régió sikereinek titka, hogy a kollégák proaktívan mindig a legjobb szakmai és finanszírozási megoldásokat keresik az agrárium szereplőinek, miközben ismerik a szektor működését is.

Kit keressek?

Sumi Csaba - Régióvezető

+36 30 505 0107

Csaba.Sum@erstebank.hu

Gulyás László - Eger

+36 20 991 0150

Laszlo.Gulyas@erstebank.hu

Pádárné Teleki Mónika - Salgótarján

+36 30 699 0026

Monika.PadarneTeleki@erstebank.hu

Újvári Róbert - Nyíregyháza

+36 20 329 2222

Robert.Ujvari@erstebank.hu

Jánosik Anita - Miskolc

+36 30 516 9836

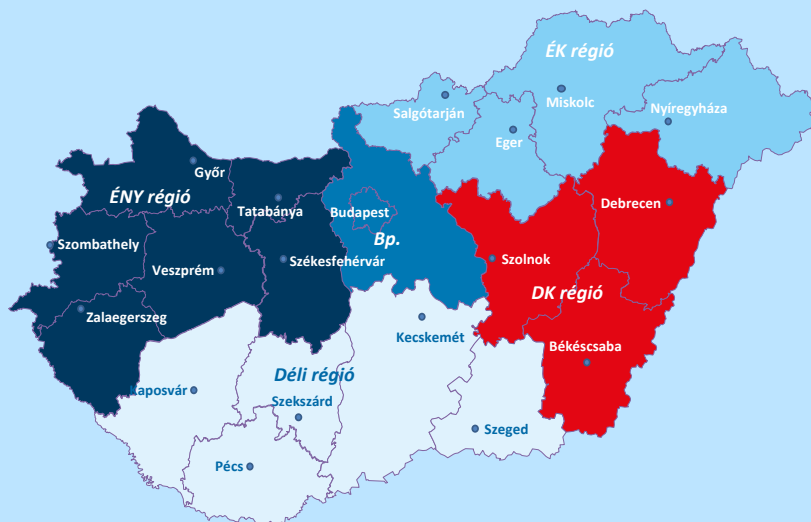
Anita.Janosik@erstebank.hu

Mindenütt kéznél vagyunk

Dél-Kelet Magyarországi Régió

Az Erste Bank Dél-Kelet Magyarországi Régiójának a működési területe Jász-Nagykun-Szolnok, Békés, és Hajdú-Bihar megyékre terjed ki.

A Régió minden megyeszékhelyén rendelkezünk Vállalati Irodával.

Az Erste Bank Hungary kiemelt feladatának tekinti az agrárszektorban gazdálkodó szereplők finanszírozását, szakmai támogatását.

A Régióban kimagasló a növénytermesztő és kertészeti cégek finanszírozása, de szerepünk jelentős az állattenyésztő és feldolgozó cégek finanszírozásában is.

Kollegáink több éves gyakorlattal rendelkeznek. Ügyfeleink számára személyre szabott finanszírozási megoldásokkal állnak rendelkezésre.

Kit keressek?

Katona László – Régióvezető

+36-20-333-5440

laszlo.katona@erstebank.hu

Horváth Tamás – Békéscsaba

+36-30-566-2917

Tamas.Horvath@erstebank.hu

Süle Tamás – Szolnok

+36-20-329-2234

Tamas.Sule@erstebank.hu

Nagy Zoltán – Debrecen

+36-30-645-6287

ZoltanKrisztian.Nagy@erstebank.hu

Dankai Nóra – Debrecen

+36-20-468-8768

Nora.Dankai@erstebank.hu

Kujbus-Erős Barbara – Debrecen

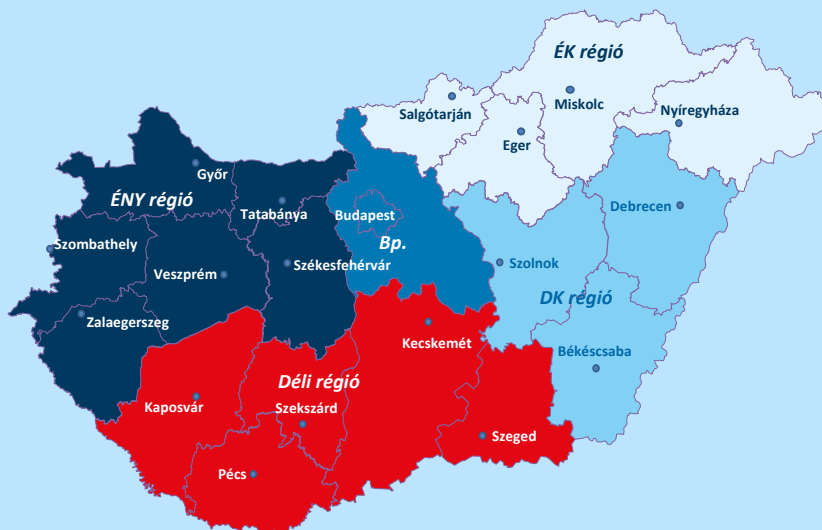
+36-30-227-0166

Barbara.KujbusEros@erstebank.hu

Mindenütt kéznél vagyunk

Dél-Magyarországi Régió

Az Erste Bank Dél Magyarországi Régiójának a működési területe Bács-Kiskun, Csongrád, Somogy, Baranya, Tolna megyékre terjed ki. A Régió minden megyeszékhelyen (Kecskemét, Szeged, Kaposvár, Pécs, Szekszárd) rendelkezik Vállalati Irodával.

A Dél Magyarországi Régió nagyban hozzájárult az Erste Bank agrárhitel állományának elmúlt 2 évben nyújtott 60 százalékos növekedéséhez. 2017 évben a régió teljes hitelállománya 20%-kal növekedett.

A Régióban kimagasló a növénytermesztő cégek finanszírozása, de nagymértékben jelen vagyunk állattenyésztő cégek és borászatok finanszírozásában is.

Kollegáink több éves gyakorlattal rendelkeznek. Ügyfeleink számára személyre szabott finanszírozási megoldásokkal állnak rendelkezésre.

Kit keressek?

Tigelmann Gábor – Régióvezető

+36-20-329-2248

gabor.tigelmann@erstebank.hu

Abosi Józsefné – Kaposvár

+36-20-974-1495

jozsefn.abosi@erstebank.hu

Csele Lajos – Szekszárd

+36-20-383-7314

lajos.csele@erstebank-hu

Gémes Angéla – Kecskemét

+36-30-603-8350

angela.gemes@erstebank.hu

Faludi Gergely – Kaposvár

+36-30-690-2858

gergely.faludi@erstebank.hu

Lévai József – Pécs

+36-30-430-1396

jozsef.levai@erstebank.hu

Borgye Zoltán – Szeged

+36-30-961-1562

zoltan.borgye@erstebank.hu